ពិធីសម្ពោធជាផ្លូវការនៃ
យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៤-២០១៨
ថ្ងៃទី ១៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៤

សុន្ទរកថាបិទរបស់ ឯកឧត្តម ស៊ុន ចាន់ថុល ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

លោក ក្លែរ វ៉ាន់ ដឺ វ៉ារ៉េន អ្នកសម្របសម្រួលអង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លោក អេរិក ស៊ីដវីក ប្រធាន ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា

លោកបណ្ឌិត អាឌីការី នាយកប្រតិបត្តិ កម្មវិធីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌសមាហរណកម្ម (EIF)

លោក ប៊ីនហាដ ឆ្លាចថឺរ មន្ត្រីប្រតិបត្តិ អង្គការ UNOPS

សមាជិក សមាជិកា អង្គទូតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិនិងអន្តរជាតិ លោក លោកស្រី!

***

ជាបឋម ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាថ្មីម្តងទៀតដល់ **សម្តេចតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី** ដែលសម្តេចបានធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកកិច្ចប្រជុំកាលពីព្រឹកមិញនេះ ព្រមទាំងបានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើតួនាទីដ៏សំខាន់ដែលវិស័យពាណិជ្ជកម្មរបស់កម្ពុជាត្រូវបំពេញ ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទីបីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរចំពោះ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិនិងអន្តរជាតិ លោក លោកស្រី ដែលបានចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនាព្រឹកនេះ។

ចុងក្រោយ អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំថ្លែងអំណរគុណឯកឧត្តម ប៉ាន សូរស័ក្តិ ដែលបានផ្តល់បទបង្ហាញអំពីចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួននៃ*យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៤-២០១៨* ព្រមទាំង*ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម* ដែលភ្ជាប់ជាមួយយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

***

ដូចដែល**សម្តេចតេជោ**បានបញ្ជាក់កាលពីព្រឹកមិញមកហើយ ឯកសារទាំងពីរនេះ ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល នឹងក្លាយទៅជាផែនការលម្អិតរួមមួយសម្រាប់អនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលរួមមានវិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា នៅក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មក្នុងបណ្តាឆ្នាំខាងមុខនេះ។ *ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម* បានផ្តល់នូវអនុសាសន៍ និងសំណើសំខាន់ៗជាច្រើនសម្រាប់កំណែទម្រង់។ ការងារដែលត្រូវធ្វើនាពេលខាងមុខគឺជាភារកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយមានការគាំទ្រពីវិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីស្វែងរកវិធីផ្សេងៗក្នុងការអនុវត្តអនុសាសន៍ និងសំណើទាំងនេះ។

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គឺជាប្រធានដឹកនាំ *អនុគណៈកម្មាធិការស្តីពីពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគដែលទាក់ទងនឹងពាណិជ្ជកម្ម* និង*អភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម*។ ក្នុងនាមជាប្រធាន ខ្ញុំមានបំណងខិតខំប្រឹងប្រែងឲ្យអស់ពីសមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីជួយជំរុញការអនុវត្តនូវអនុសាសន៍ជាច្រើនដែលមាននៅក្នុងផែនទីបង្ហាញផ្លូវអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម។ អនុសាសន៍ជាច្រើនក្នុងចំណោមអនុសាសន៍ទាំងនោះ ត្រូវបានពិភាក្សា និងពិនិត្យឡើងវិញយ៉ាងល្អិតល្អន់ ជាមួយមន្ត្រីនៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល តំណាងវិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំ *យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៤-២០១៨*។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក្តី វាជាការច្បាស់ណាស់ដែលថា ការអនុវត្តផែនការលម្អិតប្រកបដោយមហិច្ឆតានេះមិនអាចអនុវត្តតែ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មមួយបានទេ។ យើងត្រូវការការចូលរួមឲ្យបានសកម្ម ពីភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមទាំង ក្រសួងពាក់ពន្ធ អ្នកតំណាងវិស័យឯកជន ប្រតិបត្តិករ វិនិយោគិន និងដៃគូ

អភិវឌ្ឍន៍។ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានសប្តាហ៍ខាងមុខនេះ ខ្ញុំទន្ទឹងរង់ចាំពិនិត្យឡើងវិញ ជាមួយអ្នកទាំងអស់គ្នា អំពីថាតើយើងអាចធ្វើការកែលម្អយន្តការ *អនុគណៈកម្មការនេះ* និង*អភិក្រមគ្រប់ដណ្តប់លើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម* បានដូចម្តេចខ្លះ ដើម្បីជួយយើងត្រួតពិនិត្យតាមដានមើលវឌ្ឍនភាពរួមរបស់យើងធៀបនឹងគោលដៅចំណុច រួមទាំងការផ្សារភ្ជាប់ការងាររបស់យើងទៅនឹងក្រុមការងារនានា ដែលបានបង្កើតឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីត្រួតពិនិត្យតាមដានមើលការអនុវត្តយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណដំណាក់កាលទីបី។

***

ជាការឆ្លើយតបដំបូងមួយទៅសំណើខ្លះ ក្នុងចំណោមសំណើទាំងឡាយដែលបានលើកឡើងនៅក្នុង *យុទ្ធសាស្រ្តសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៤-២០១៨* ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានចាត់វិធានការមួយចំនួនរួចទៅហើយ នៅក្នុងផ្នែកផ្សេងៗដែលស្ថិតនៅក្រោមការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ វិធានការទាំងនោះ រួមមាន៖

1. ស្វ័យប្រវត្តិកម្មដំណើរការធុរកិច្ចសំខាន់ៗរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។ ដូចដែលអ្នកទាំងអស់គ្នានៅចាំបានថា បន្ទាប់ពីមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងវិស័យឯកជននៅចុងខែវិច្ឆិកា មក ខ្ញុំបានប្រកាសថា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនឹងធ្វើការពន្លឿនការសម្រួល និងស្វ័យប្រវត្តិកម្មដំណើរការសំខាន់ៗមួយចំនួន ផ្សារភ្ជាប់នឹងការនាំចេញ រួមទាំង ការរៀបចំឲ្យមានការចេញវិញ្ញាបនបត្រប្រភពដើម តាមអ៊ីនធើណិត ក៏ដូចជាដំណើរការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន។ ឥឡូវនេះ ដំណើរការនេះកំពុងរៀបចំ ទៅយ៉ាងរលូន។ ខ្ញុំក៏បានប្រកាសនៅក្នុងពេលនោះដែរថា កាំកុងត្រូលនឹងត្រូវបានធ្វើកំណែទម្រង់។ ដំណើការនោះកំពុងតែរំកិលទៅមុខយ៉ាងរហ័ស។
2. ទាក់ទងទៅនឹងវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវពាណិជ្ជកម្ម ខ្ញុំកំពុងតែជំរុញធ្វើយ៉ាងណាឲ្យវិទ្យាស្ថាននេះមានដំណើរការ។ យើងបានរៀបចំទីកន្លែងមួយរួចជាស្រេច សម្រាប់វិទ្យាស្ថាននេះ។ យើងកំពុងតែស្វែងរកជំនួយសម្រាប់រៀបចំវិទ្យាស្ថាននេះ និងបង្កើតការបណ្តុះបណ្តាល ព្រមទាំងបានធ្វើការពិភាក្សាជាមួយអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ អំពីថាតើពួកគេអាចជួយយើងដូចម្តេចខ្លះ ទាក់ទងទៅនឹងការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សា និងគ្រូបង្គោលសម្រាប់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនេះ។

3. ចំពោះការជំរុញការនាំចេញ ខ្ញុំបានសម្រេចបង្កើនធនធានរបស់ក្រសួងសម្រាប់ជំរុញការនាំចេញ និងរៀបចំមុខងារនេះឡើងវិញ។ នៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធថ្មីរបស់ក្រសួង ការជំរុញពាណិជ្ជកម្ម នឹងក្លាយទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានមួយ លែងជា នាយកដ្ឋានដូចបច្ចុប្បន្នទៀតហើយ។ សកម្មភាពជំរុញការនាំចេញរបស់យើង នឹងត្រូវបានពង្រីក ពង្រឹង និងដឹកនាំកាន់តែប្រសើរជាងមុន សំដៅកែលម្អប្រសិទ្ធភាពការងារ។ យើងសង្ឃឹមថា យើងនឹងមានសមត្ថភាពចូលរួមជាមួយ *បណ្តាញអង្គការជំរុញពាណិជ្ជកម្មសកល* ក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។
4. អំពីគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម។ *យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា* បានចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា ឥឡូវនេះ យើងមានវិសាលភាព ច្រើនណាស់សម្រាប់ផលិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នូវវត្ថុធាតុដើមខ្លះដែលឧស្សាហកម្មនាំចេញសំលៀកបំពាក់ ស្បែកជើង និងទោចក្រយាន ត្រូវការ។ ការផលិតវត្ថុធាតុដើមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នឹងបង្កើនអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើន ដែលកម្ពុជាទទួលបានពីឧស្សាហកម្មនាំចេញរបស់ខ្លួន។ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានខែខាងមុខនេះ យើងនឹងពិនិត្យមើលវិធានការនានាដែលត្រូវអនុវត្តដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការផលិតគ្រឿងបន្លាស់ និងវត្ថុធាតុដើមក្នុងប្រទេស សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដល់អ្នកនាំចេញរបស់យើង។

ទាំងនេះគឺជាវិធានការមួយចំនួនដែលយើងបានចាត់ឡើង ឬកំពុងពិចារណាអនុវត្ត។ ដូចដែលបានបញ្ជាក់រួចមកហើយ ខ្ញុំមានគម្រោងពិនិត្យឡើងវិញ ជាមួយសមភាគីរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងក្រសួងដទៃទៀត អំពីថាតើយើងអាចជំរុញបន្ថែមទៀតដូចម្តេចខ្លះចំពោះអនុសាសន៍ផ្សេងៗទៀត។ ប៉ុន្តែ ជាថ្មីម្តងទៀត យើងត្រូវតែពង្រឹងភាពជាដៃគូរបស់យើង ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យឯកជន ដើម្បីធានាថា ពួកគេចូលរួមយ៉ាងពេញលេញផងដែរ នៅក្នុងគម្រោងការណ៍ប្រកបដោយមហិច្ឆតាមួយនេះ។

***

យើងក៏ត្រូវការការចូលរួមជាបន្តពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងដែរ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងពីក្រោយ *យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៤-២០១៨* គឺជាឧទាហរណ៍ដ៏ខ្លាំងមួយនៃការធ្វើការរួមគ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាល វិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្ពោះទៅរកគោលដៅរួមមួយ។ ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការគាំទ្រដែលផ្តល់ដោយកម្មវិធីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌសមាហរណកម្ម ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, UNDP និងធនាគារពិភពលោក នៅក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ។ ខ្ញុំដឹងថា អ្នកទាំងអស់គ្នា ប្តេជ្ញាចិត្តជំរុញការអនុវត្តដោយប្រសិទ្ធភាព នូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវអភិក្រមគ្រប់ដណ្តប់វិស័យពាណិជ្ជកម្មថ្មីនេះ។

ថ្ងៃខានស្អែកនេះ យើងនឹងប្រកាសដាក់ឲ្យអនុវត្តកម្មវិធី CEDEP ទី II (កម្មវិធីពិពិធកម្ម និងពង្រីកការនាំចេញរបស់កម្ពុជា) ដោយមានការគាំទ្រផ្នែកថវិកាពីកម្មវិធីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌសមាហរណកម្ម និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត ដែលចូលរួមតាមរយៈអនុគម្រោងខ្លះ ដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីថ្មីនេះ។ កម្មវិធីនេះគឺជាការបន្ថែមទៅលើកម្មវិធី CEDEP ទី I ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយកម្មវិធីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌសមាហរណកម្ម ផងដែរ។

កម្មវិធី CEDEP I និង CEDEP II គឺជាឧទាហរណ៍យ៉ាងសំខាន់នៃជំនួយដែលផ្តោតចំគោលដៅ ដើម្បីជួយកម្ពុជា កសាងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួននៅក្នុងផ្នែកជាអាទិភាពសំខាន់ៗនៃពាណិជ្ជកម្ម ព្រមទាំងជួយសម្រេចបានគោលដៅចំណុចខ្លះរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

កម្មវិធី CEDEP ទី I ផ្តោតលើវិស័យសូត្រ និងអង្ករ។ ដូចដែល**សម្តេចតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានបញ្ជាក់មកហើយ ការនាំចេញអង្កររបស់យើង បាននឹងកំពុងកើនឡើងយ៉ាងរហ័ស។ ដោយសារតែការគាំទ្រពីកម្មវិធី CEDEP ទី I អ្នកនាំចេញអង្កររបស់យើង កំពុងតែបង្កើនវត្តមាននៅក្នុងទីផ្សារ និងវេទិកាអន្តរជាតិកាន់តែច្រើនឡើង។ សម្រាប់រយៈពេលពីរឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ដោយមានការខិតខំធ្វើការ និងការគាំទ្រលើការជំរុញដ៏ឆ្លាតវៃពីកម្មវិធី CEDEP ទី I ម្ចាស់រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវកម្ពុជា បានទទួលនូវការទទួលស្គាល់ថាជាអង្ករដែលល្អបំផុតក្នុងពិភពលោក។

កម្មវិធី CEDEP ទី II នឹងជួយយើង ផ្តោតការគាំទ្រទៅលើការនាំចេញផលិតផលជលផល និងដំឡូងមី ក៏ដូចជា ការអភិវឌ្ឍជំនាញសម្រាប់វិស័យទេសចរណ៍ដ៏សំខាន់។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា យើងអាចសំឡឹងទៅលើកម្មវិធី CEDEP ទី III ដែលនឹងជួយយើងផ្តល់ជំនួយបន្ថែមទៀតដល់វិស័យជាអាទិភាពខ្លះ ឬបញ្ហានានាដែលបានកំណត់នៅក្នុង *យុទ្ធសាស្ត្រសមាហរណកម្មពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ២០១៤-២០១៨* ។ ខ្ញុំទន្ទឹងរង់ចាំជួបឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រីខ្លះនៅថ្ងៃខានស្អែកម្តងទៀត ក្នុងពិធីប្រកាសដាក់ឲ្យអនុវត្តកម្មវិធី CEDEP ទី II ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាថ្មីម្តងទៀត ដល់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រីទាំងអស់ដែលបានចូលរួមជាមួយយើងខ្ញុំនៅព្រឹកនេះ និងសូមប្រសិទ្ធពរជូនឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រីទាំងអស់ សូមទទួលបាននូវព្រះពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ៖ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។